

Stanislav Balík předsedou Výboru PECO

DNE 17. 2. 2017 BYL JUDr. PhDr. STANISLAV BALÍK, VEDOUcí ČESKÉ DELEGACE PŘI RADĚ EVROPSKÝCH ADVOKÁTNÍCH KOMOR (CCBE), JMENOVÁN PŘEDSEDOU VÝBORU PECO (VÝBOR PRO ZEMĚ STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY), JEDNOHO Z NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH VÝBORŮ CCBE. V TĚTO FUNKCI VYSTRĪDAL RANKA PELICARIĆE Z CHORVATSKA, KTERÝ BYL ZVOLEN TŘETÍM VICEPREZIDENTEM CCBE.

Cílem Výboru PECO je podporovat státy jihovýchodní a východní Evropy v prosazování principu právního státu a při činnostech na vnitrostátních právních reformách. Výbor dále průběžně monitoruje a analyzuje soudní procesy, ve kterých figurují advokáti jako oběti porušení lidskoprávních ustanovení nebo kde jsou jejich práva ohrožena. Výbor PECO je tvořen jak členy CCBE, tak i přidruženými advokátními komorami a komorami s pozorovatelským statutem. K činnostem ve Výboru PECO jsou přizvány rovněž komory ze třetích zemí.

Pane doktore, stal jste se na dva roky v pořadí již druhým českým předsedou Výboru PECO, jak se Vaše současná pozice liší od pozice prvního českého předsedy, JUDr. Karla Čermáka?

Předně nutno říci, že moje jmenování předsedou Výboru PECO je jedním z dalších výsledků aktivní činnosti české delegace v CCBE, stálého zastoupení ČAK v Bruselu a prestiže české advokacie, vybudované zde zprvu právě Karlem Čermákem a posléze rozvinuté nynějším prvním místopředsedou CCBE Antonínem Mokřým. Nevstupuji do neznáma, činnost Výboru PECO jsem dlouhodobě sledoval, v loňském roce jsem byl jmenován jedním z jeho místopředsedů. Jsem rád, že předsednictví zůstalo ve střední Evropě. Nelze přehlédnout, že naše pozice se od roku 2001, kdy se předsedou stal Karel Čermák, výrazně změnila. Před šestnácti lety byla česká advokacie v CCBE vnímána jako pozorovatelka a jako taková byla Výborem PECO sledována a podporována, nyní je naopak respektovanou advokací, jež plní svůj kolegiální závazek předávat zkušenosti dále. Tato situace bude za běhu mého funkčního období ještě

markantnější v příštím roce, kdy Antonín Mokřý bude prezidentem CCBE a Martin Šolc prezidentem IBA.

Skladba pozorovatelských států CCBE se od té doby podstatně změnila, je jiná také jejich motivace, když ji nedoprovází přístupová jednání do EU?

Určitě ano, zájem Výboru PECO se posunul dále na východ a jihovýchod, místy se z Evropy posouvá do Asie. Motivace a aktivity jednotlivých pozorovatelských advokací ve vztahu k Výboru PECO a CCBE se různí, svoji roli hraje nepochybně i to, jaký je v tom kterém státě režim, jaká je vůle provést transformaci právního řádu a dosáhnout nezávislosti advokacie. Velmi agilní jsou tak např. advokacie gruzínská či albánská, poněkud stranou v poslední době zůstává advokacie arménská.

Jaké jsou v současné době hlavní oblasti zájmu Výboru PECO?

Zájem se soustřeďuje jednak na Balkán, do některých států na území bývalé Jugoslávie, do Albánie i Turecka, jednak do zemí bývalého Sovětského svazu (Ukrajina, Moldavsko, Arménie, Gruzie, Ázerbájdžán).

Před časem se diskutovalo o zrušení výboru, proč je důležité jej udržet v činnosti? Jaké jsou priority Vašeho funkčního období?

Úvahy o zrušení Výboru PECO se vedly snad od počátku 90. let minulého století, kdy byl zřízen, vybavuji si je i z doby před nástupem Karla Čermáka do funkce předsedy tohoto výboru. Důvodem, proč je třeba Výbor PECO naopak posílit, je potřeba pomoci advokacím ve zmiňovaných oblastech při ochraně advokacie a její nezávislosti a vést tam osvětu

o tom, jak funguje advokacie v demokratických právních státech. Výbor PECO by se měl podílet i na koordinaci spolupráce s dalšími výbory CCBE, zaměřenými např. na ochranu lidských práv či přístup ke spravedlnosti. Uvažuji i o možnosti navázání užší spolupráce s Benátskou komisí, jejíž program je v mnohém podobný.

Jak se ve Výboru PECO projevuje pluralita názorů na advokátní tematiku? Je Výbor PECO aktivní i tam, kde se může účastnit odborná veřejnost?

Výměna názorů je oboustranně užitečná a často velmi zajímavá. Ve Výboru PECO zasedají advokáti z řady zemí, které spojuje zájem nejen o advokacii, ale i o politické dění v oblasti zájmu tohoto výboru. Svědčí o tom i jejich jazyková výbava, ruština tu není výjimkou. Mně osobně pomáhá i znalost právních dějin těchto zemí, tedy oboru, který vyučuji na právnických fakultách v Plzni, Brně a Olomouci. Jak říkával můj tatínek, „pokud budeš znát kromě jazyka i historii daného národa, otevře ti to dveře a budou tě považovat za vlastního“. Hodí se to zejména, když Výbor PECO pořádá spolu s místními advokátními komorami odborné konference a semináře s advokátní tematikou pro tamější odbornou veřejnost. Na druhé straně, poznatky získané při činnosti ve Výboru PECO mohou předat nejen naši Komoře, ale i svým studentům.

Tak Vám budeme držet palce, ať se daří.

✿ Rozhovor vedla Mgr. ALŽBĚTA RECOVÁ, odbor mezinárodních vztahů ČAK.